

INFO 2024

www.csicr.cz

Kvalita vzdělávání v České republice
2022/2023

ČSI | Česká školní inspekce

Kvalita vzdělávání v České republice

Výroční zpráva
2022/2023

TEMATICKÉ ZPRÁVY

PISA 2022
NÁRODNÍ ZPRÁVA

PIRLS 2021
UVOLNĚNÉ ÚLOHY

Česká školní inspekce

ÚVODNÍ SLOVO ÚSTŘEDNÍHO ŠKOLNÍHO INSPEKTORA

Vážení čtenáři,

dovolte mi přivítat vás při příležitosti vydání nového čísla našeho informačního bulletinu, který představuje důležitý prostředek, jehož prostřednictvím Česká školní inspekce sdílí své zkušenosti, poznatky a novinky z oblasti hodnocení kvality a efektivity vzdělávání v naší republice. Zásadním pilířem naší činnosti je nepřetržité monitorování a evaluace vzdělávacích

procesů ve všech druzích vzdělávacích institucí. V současné době, kdy se vzdělávací sektor neustále proměňuje a adaptuje na nové výzvy a požadavky společnosti, nabývá naše role na významu. Jsme neustále připraveni poskytovat nezaujaté, objektivní a transparentní hodnocení všem zúčastněným stranám – od škol přes jejich zřizovatele, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy až po širokou veřejnost.

V aktuálním čísle se zaměříme na klíčová zjištění z nedávno publikované Výroční zprávy České školní inspekce za školní rok 2022/2023, která se věnuje hodnocení kvality vzdělávání v naší zemi. Rovněž představujeme výběr zajímavých témat z tematických zpráv vydaných v průběhu tohoto školního roku, zabývajících se aktuálními otázkami – od revize rámcových vzdělávacích programů (výuka cizích jazyků) přes vzdělávací výsledky našich žáků hodnocené v rámci národních testů a mezinárodního šetření PISA až po problematiku inkluzivního vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále upozorňujeme na metodickou podporu poskytovanou školám, která se realizuje mimo jiné prostřednictvím společného projektu KOMPAS, vyvíjeného ve spolupráci s Národním pedagogickým institutem. V tomto čísle také představujeme náš metodický portál kvalitniskola.cz. Data získaná z naší inspekční činnosti jsou klíčová nejen pro školy a školská zařízení, ale i pro zřizovatele, odbornou veřejnost a laickou veřejnost. Proto v tomto vydání neopomijeme ani informace o našem portálu vzdelavanivdatech.cz.

Jsme přesvědčeni, že informace publikované v tomto čísle vám poskytnou důležitý přehled o současném stavu vybraných oblastí našeho vzdělávacího systému, o krocích, které realizujeme s cílem jeho dalšího rozvoje, a o výzvách, které před námi stojí.

S úctou

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M., MSc.

Přehled inspekční činnosti 2022–2023

Z uvedených akcí bylo 185 na základě podnětu.

KOMPAS

ČILI KOORDINACE METODICKÉ PODPORY A SPOLUPRÁCE

PhDr. Hana Slaná, MBA | ředitelka odboru inspekční činnosti

Česká školní inspekce (ČŠI) ve spolupráci s Národním pedagogickým institutem ČR (NPI ČR) poskytuje již od září 2022 cílenou metodickou podporu školám navazující na kritéria hodnocení Kvalitní školy.

Jaké chystáme změny?

Pilotní ověřování označené jako **PILOT 14** bude od února 2024 realizováno ČŠI a NPI ČR pod názvem **KOMPAS** (KOordinace Metodické Podpory A Spolupráce). Podrobnosti naleznete na stránkách NPI ČR „KOMPAS = Pilot 14“ (www.npi.cz).

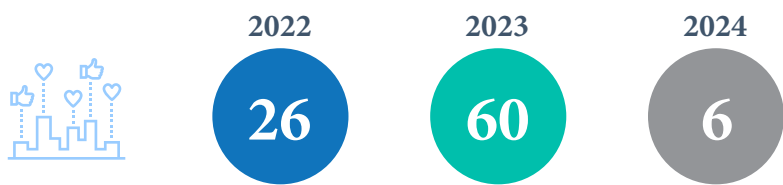
Jak je podpora realizována?

Ve 14 krajích je poskytována **metodická podpora 92 školám** s potenciálem rozvoje, která je navázána na pedagogické vedení školy. ČŠI společně s vedením školy **identifikuje oblasti pro zlepšení**, na jejichž základě NPI ČR sestaví personifikovaný balíček podpory specificky vytvořený pro danou školu, který je konzultován s ČŠI.

Co v rámci KOMPASu poskytuje ČŠI?

Školní inspektoři nabízejí **sérii supervizních setkání s ředitelem školy** s cílem pomoci škole s udržení zvolené strategie rozvoje a zvýšením účinnosti realizovaných opatření a aktivit.

» Počty zapojených škol v rámci let

ČŠI **zvyšuje informovanost podpořených škol** i prostřednictvím mailing listu, tj. rozesíláním relevantních dokumentů a dalších výstupů ČŠI Kvalitní škola a Česká školní inspekce, případně nabídek k účasti na vybraných aktivitách ČŠI.

Co v rámci KOMPASu poskytuje NPI ČR?

Odborní pracovníci NPI ČR pravidelně **poskytují** zapojeným školám relevantní **informační zdroje** nejen z vlastní činnosti, ale i od dalších vzdělávacích organizací a platform. Nabízejí **webináře, semináře, konzultace, stáže, kolokvia a poradenství**, mj. i formou metodické podpory seniorního kolegy ředitele. Podpora je vždy poskytována v návaznosti na identifikované oblasti, ve kterých má škola příležitost k dalšímu rozvoji.

Co KOMPAS školám přináší?

Vedení škol zapojených do KOMPASu získá **komplexnější schopnost identifikovat potřeby své školy, strategicky plánovat, uplatňovat vhodná opatření a aplikovat získané dovednosti v rámci dlouhodobého i operativního plánování**. Dokáže intenzivněji a efektivněji **využít výsledky inspekční činnosti ČŠI** ke zvýšení kvality své školy a plnohodnotně **využívat model tzv. Kvalitní školy** nejen jako evaluační nástroj, ale také jako východisko pro vlastní hodnocení školy a nastavování účinných intervencí v rámci řízení školy a pedagogického vedení.

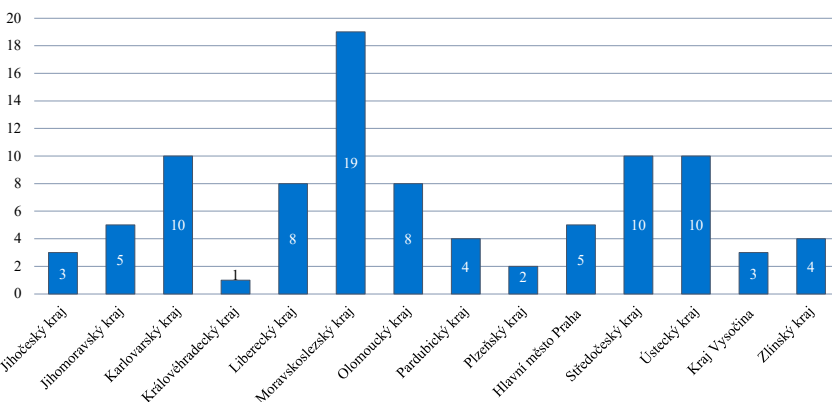
Jak dlouho je podpora poskytována?

Zapojené školy spolupracují s ČŠI a NPI ČR po dobu **12 až 24 měsíců**.

Jak podporu získat?

V rámci inspekční činnosti realizované prezenční formou ve škole **inspekční tým vyhodnotí možnosti zapojení dané školy do KOMPASu**, které navrhne a projedná s ředitelem.

» Zapojení škol v rámci jednotlivých krajů

VÝUKA MODERNÍCH DĚJIN ČESKÉ REPUBLIKY V ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH POTŘEBUJE ATRAKTIVNĚJŠÍ METODY A FORMY

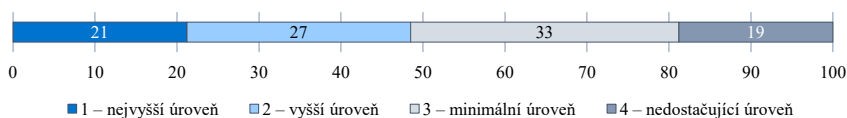
Mgr. Zdeněk Modráček | oddělení metodik a analýz

Česká školní inspekce pokládá výuku moderních dějin ČR, resp. soudobých dějin za velmi důležitou. Zjišťovali jsme detailní informace o podmínkách, průběhu a výsledcích v oblasti moderních dějin v základních a středních školách. Cílem šetření bylo mimo jiné ověřit, jaké úrovně dosahují žáci prvních ročníků středních škol ve vybraných oblastech moderních dějin České republiky, a zhodnotit, jaké podmínky pro výuku moderních dějin školy zajišťují a jaká je její kvalita. Zjištěné poznatky jsou východiskem pro následně formulovaná doporučení na úrovni systému i školy.

Test moderních dějin se skládal ze 30 úloh s různými typy odpovědí (jedna správná odpověď, více správných odpovědí, chronologické seřazení událostí, přiřazení významově souvisejících dvojic). **Úspěšnost žáků v testu moderních dějin byla vyhodnocena pomocí čtyř úrovní úspěšnosti** (nejvyšší, vyšší, minimální a nedostačující). Jako nepříznivé lze hodnotit, že **více než polovina žáků dosáhla v testu jen minimální nebo nedostačující úrovně**.

Výsledky žáků v testu moderních dějin ukazují rozdíly mezi žáky podle typu střední školy. **Nejlépeších výsledků dosáhli žáci na gymnáziích, naopak nejhůře si vedli žáci nematuritních oborů.** Výsledek žáků v testu moderních dějin je také ovlivněn socioekonomickým statusem (dále „SES“), kdy žáci s vysokým SES dosáhli vyšších podílů v nejvyšší a vyšší úrovni, tedy s vyšším SES vzrůstá úspěšnost žáků v testu.

» Rozložení dosažených úrovní v testu moderních dějin (v %)

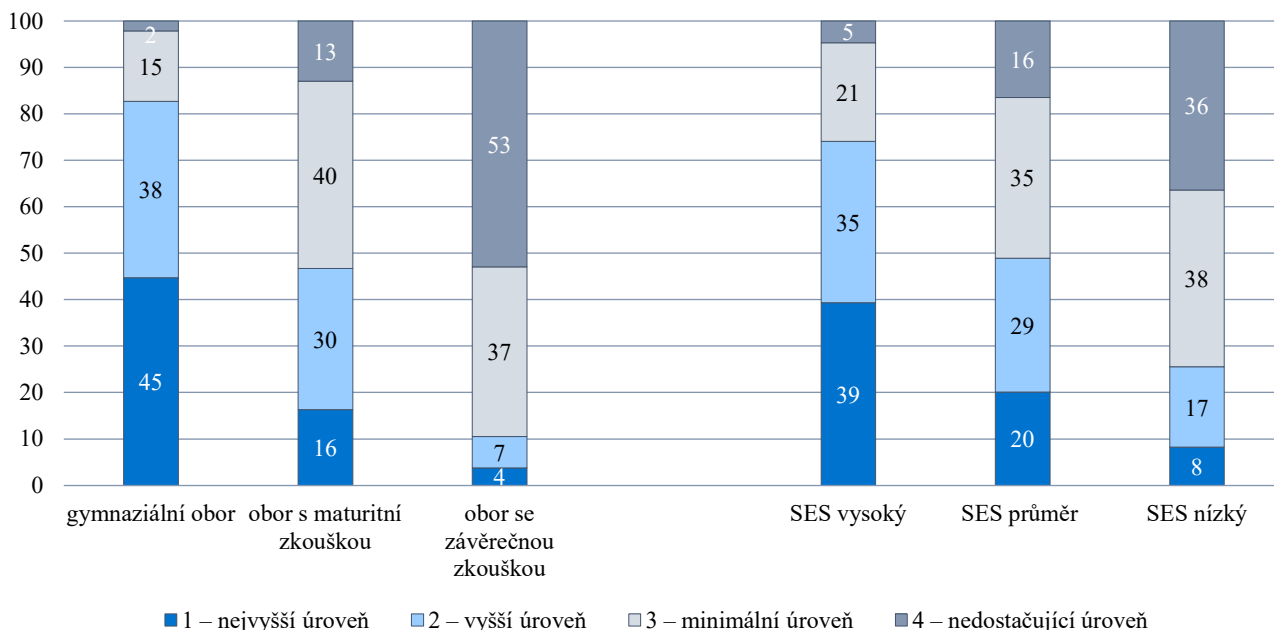

ziích, naopak nejhůře si vedli žáci nematuritních oborů. Výsledek žáků v testu moderních dějin je také ovlivněn socioekonomickým statusem (dále „SES“), kdy žáci s vysokým SES dosáhli vyšších podílů v nejvyšší a vyšší úrovni, tedy s vyšším SES vzrůstá úspěšnost žáků v testu.

Test moderních dějin se skládal ze 7 dějepisných úloh do roku 1945, ze 17 dějepisných úloh od roku 1945 a 6 úloh týkajících se všeobecného přehledu.

Na následující straně je jako příklad uvedena úloha s doplněním správného data k významné dějinné události.

» Úroveň znalostí z moderních dějin silně ovlivňuje úroveň vzdělání rodičů (v %)

Ústřední výbor KSČ prostřednictvím Československého rozhlasu odvysílal toto *Provolání všemu lidu ČSSR*.

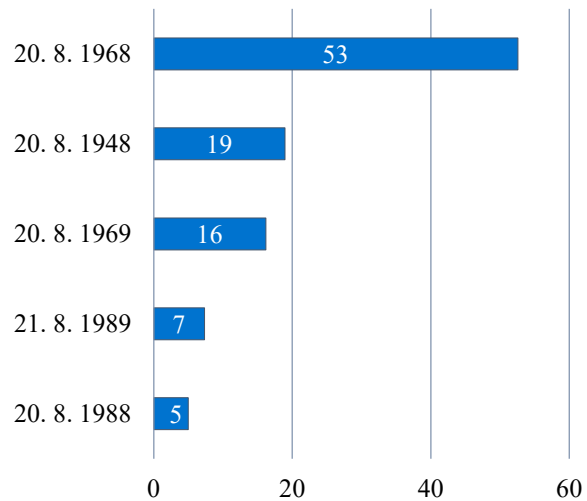
Doplň v něm správné datum.

Všemu lidu Československé socialistické republiky!

Včera, dne __ (1) __ kolem 11. hodiny večer, překročila vojska Sovětského svazu, Polské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky státní hranice Československé socialistické republiky. Stalo se tak bez vědomí presidenta republiky, předsedy Národního shromáždění, předsedy vlády i prvního tajemníka ÚV KSČ a těchto orgánů.

- * 20. 8. 1948
- * 20. 8. 1968
- * 20. 8. 1969
- * 20. 8. 1988
- * 21. 8. 1989

» Osmičkové roky stále dělají žákům problémy (v %)

V hospitovaných hodinách dějepisu na 2. stupni základních škol **převládala frontální výuka**, která nedovoluje kvalitnější organizaci hodin s vyšším zapojením žáků do výuky. **Přetrvávajícím problémem je lepší časové rozvržení dějepisného učiva**, kvalitně probrat plánované učivo moderních dějin nezvládá zhruba čtvrtina učitelů dějepisu na základních školách.

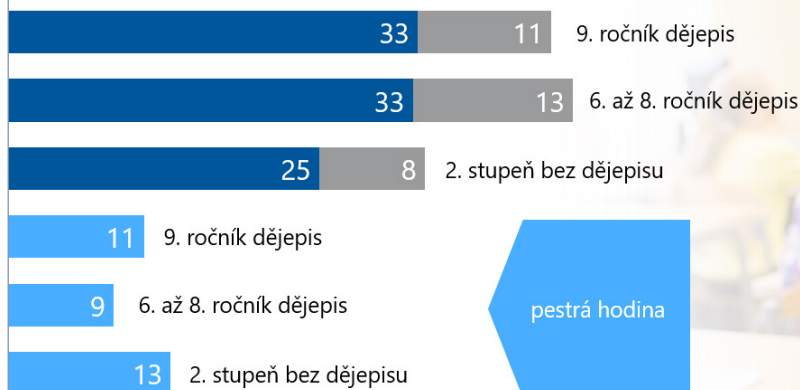
Česká školní inspekce doporučuje **dbát na lepší časové rozvržení učebni-**

ho plánu dějepisného učiva a toto rozvržení v jednotlivých ročnících důsledně dodržovat. Snažit se žákům předat také poznatky o nejnovějších dějinách ČR. Pro zefektivnění a zkvalitnění výuky dějepisu, resp. moderních dějin je třeba do výuky zahrnout **pestřejší metody a formy výuky**. Začleňovat **badatelské pojetí výuky moderních dějin**, více využívat archivní materiály, fotografie, dobový tisk atd. Badatelské pojetí rozvíjí práci s informacemi, kri-

tické myšlení, ujasňuje postoje a názory žáků. Zvýšit **motivaci žáků a více zapojovat žáky** do výuky v hodinách dějepisu. **Ve větší míře využívat výukové materiály** z produkce externích institucí a organizací (Ústav pro studium totalitních režimů, Post Bellum, Člověk v tísní, Národní pedagogický institut, sdružení PANT apod.), rozvíjet další spolupráci s těmito institucemi a organizacemi (besedy, přednášky).«

Hodiny dějepisu si udržují „historií prověřené“ přístupy k výuce

Organizace hodin dějepisu (v %)

frontální hodina (šedě neúčelná)

pestrá hodina

Podrobné informace k realizovanému šetření čtenář nalezne v tematické zprávě České školní inspekce: Výuka moderních dějin České republiky v základních a středních školách.

DALŠÍ ROZSÁHLÉ ŠETŘENÍ ČŠI POTVRDILO NEPŘIMĚŘENĚ VYSOKÝ VLIV RODINY NA VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ DEVĚTÁKŮ

Mgr. Jiří Novosák, Ph.D., MBA | oddělení metodik a analýz

Na konci školního roku 2022/2023 byla ve vybraných vzdělávacích oblastech (předmětech) Českou školní inspekcí ověřována úroveň dosažených výsledků vzdělávání žáků 9. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Zjišťování se zaměřilo na výsledky žáků v dějepisu, fyzice, chemii, přírodopisu, výchově ke zdraví a zeměpisu. Součástí šetření byly rovněž žákovské dotazníky, které vedle socioekonomických podmínek zjišťovaly také postoje žáků k testovaným předmětům. Jaká zjištění realizované šetření přineslo?

Ve všech hodnocených předmětech byl významný podíl žáků zařazen do kategorie nedostačující úrovně výsledků. Za nepříznivou je nutné považovat tu skutečnost, že právě tyto žáci nebyli schopni správně vyřešit ani nejjednodušší úlohy. Opakují se tradiční oborové rozdíly, kdy žáci nižšího stupně víceletých gymnázií dosáhli lepších výsledků než žáci základních škol.

Český vzdělávací systém je charakteristický silným vztahem mezi výsledky žáků na jedné straně a úrovní socioekonomických podmínek jejich rodinného prostředí na straně druhé. Tento poznatek lze opětovně zaznamenat také ve všech hodnocených předmětech. Žáci, jejichž výsledek byl zařazen do kategorie vyšší úrovně dosažených výsledků, mají v průměru vyšší index svého socioekonomického statusu.

Účast v testování	Dějepis	Fyzika	Chemie	Přírodopis	Výchova ke zdraví	Zeměpis
Počet zapojených žáků	6 566	7 076	7 481	6 945	6 315	6 295
Počet zapojených škol	195	200	199	200	201	201

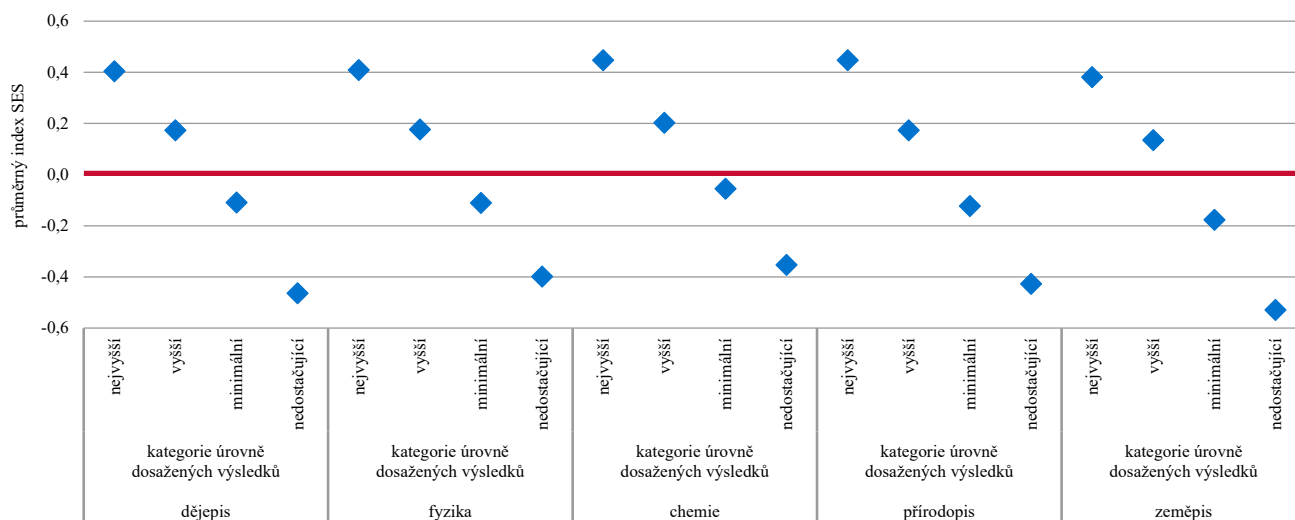
» Ve fyzice a chemii jsou na základních školách nejslabší výsledky

		1 – nejvyšší úroveň		4 – nedostačující úroveň	
		Základní škola	Gymnázium	Základní škola	Gymnázium
	Dějepis	10 %	33 %	28 %	3 %
	Fyzika	7 %	35 %	27 %	3 %
	Chemie	5 %	33 %	35 %	4 %
	Přírodopis	12 %	51 %	29 %	2 %
	Výchova ke zdraví	13 %	45 %	15 %	1 %
	Zeměpis	12 %	39 %	22 %	2 %

Znovu se tak potvrzuje, že lepších výsledků dosahují žáci s vyšší podporou rodin. Výzvou pro snižování existujících

nerovností naopak zůstává vzdělávání žáků ze socioekonomicky méně podnětného rodinného prostředí.

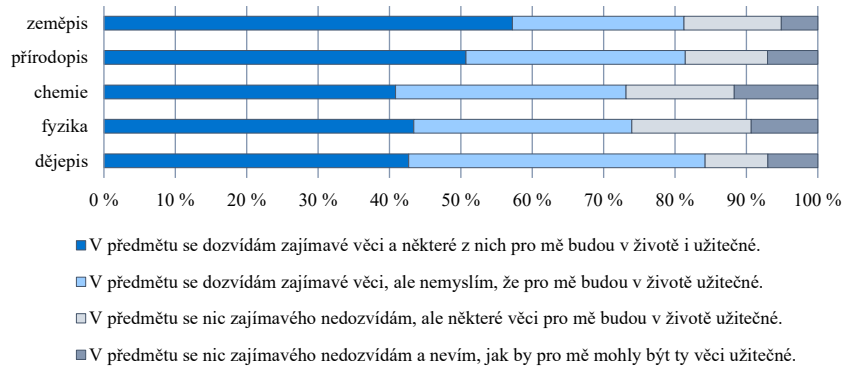
» Vliv rodiny na výsledky je ve všech ověřovaných předmětech silný

Žáci vyjadřují pozitivní postoj k hodnoceným předmětům, protože pouze desetina z nich je označila za nezajímavé a zároveň za neužitečné. Přesto je žádoucí věnovat vysokou pozornost tomu, aby průběh výuky žákům co nejlépe osvětloval užitečnost probíraného učiva pro žáka či společnost (např. zařazování reálných příkladů z běžného života žáků).

Pohled žáků na vybrané znaky výuky hodnocených předmětů ukazuje **různorodý přístup učitelů**. Patrně navíc jsou **existující příležitosti širšího využívání různých postupů**, které usilují jak o zvyšování sebedůvěry a motivace žáků k učení, tak o posilování vztahů mezi obsahem výuky a běžným životem žáků. O něco vyšší podíl žáků vyjádřil „respekt“ z výuky fyziky a chemie.

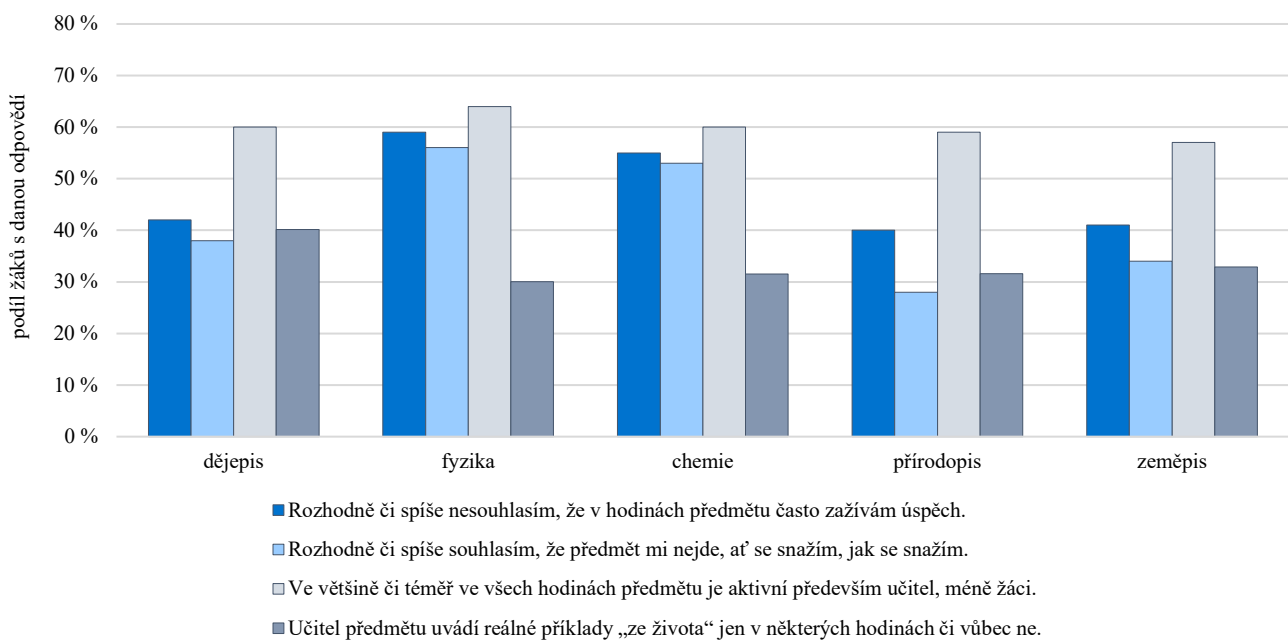
» Neatraktivnější je pro žáky zeměpis

V rámci realizovaných šetření byl dále hodnocen **vztah mezi žáky hodnocenými znaky výuky** na jedné straně a **dosazenými výsledky žáků v řešených testech** na straně druhé.«

Podrobné informace k realizovanému šetření čtenář nalezne v tematické zprávě České školní inspekce: [Výsledky vzdělávání žáků 9. ročníku základních škol ve vybraných předmětech ve školním roce 2022/2023.](#)

» Ve fyzice a chemii u žáků převládají pocity neúspěchu

Žáci, kteří dosáhli v testu přírodovědných předmětů či dějepisu lepších výsledků,

- ▶ častěji zažívají ve výuce úspěch.
- ▶ se ve výuce častěji setkávají s reálnými „příklady ze života“.
- ▶ častěji vysvětlují učivo svým spolužákům (vrstevnické učení).
- ▶ realizují mimoškolní aktivity se vztahem k danému předmětu.
- ▶ považují daný předmět za zajímavý a užitečný a domnívají se, že jim jde.

Nevýznamný vztah k výsledkům byl zaznamenán pro odpovědi žáků, které se týkají,

- ▶ četnosti rozdělení úrovně aktivity učitele a žáků ve výuce.
- ▶ četnosti využití digitální techniky ve výuce.
- ▶ četnosti učitelem poskytovaného hodnocení v tom, v čem se žák potřebuje zlepšit a co pro to může udělat (s výjimkou chemie).

VÝUKA DRUHÉHO CIZÍHO JAZYKA NEPROBÍHÁ PODLE ZÁMĚRŮ RÁMCOVÝCH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

Mgr. Lucie Mokrá | oddělení metodik a analýz

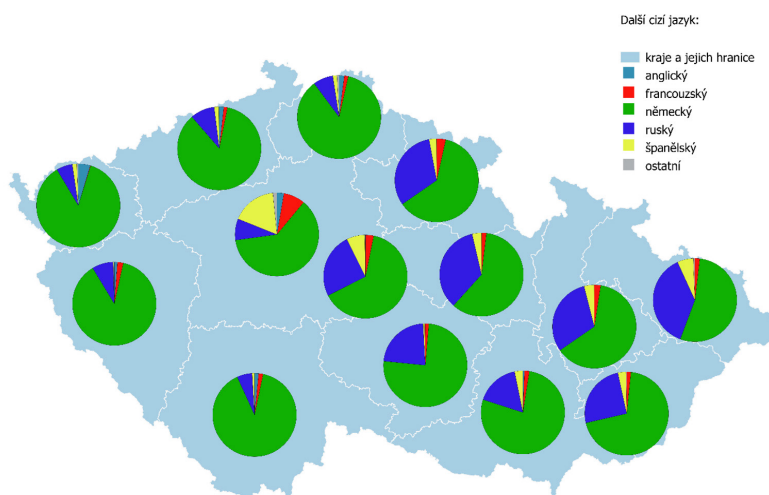
eska kolnı inspekce zjitovala stav podmínek pro výuku dalıho cizího jazyka, její průběh a kvalitu. Souasne bylo provedeno overenı vybraných znalostí a dovedností v dalım cizím jazyce aku naırovni 9. ročníků základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnazıı s cílem získat informace o dosahovaných vzdělávacích výsledcích aku na výstupu ze základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **jazyk a jazyková komunikace** zaujímá ve škole stěžejní postavení. Vzdělávání v celé jazykove oblasti napomáhá rozvoji schopnosti komunikace, pěstuje strategie porozumění a prohlubuje jazykovú aetnarskou gramotnost. Obsah vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **esky jazyk a literatura, cizí jazyk a dalıı cizí jazyk**. Dalıı cizí jazyk má s minimální dotací 6 hodin podíl 5 % na celkove povinne dotaci všech oborů na druhém stupní základního vzdělávání

Vzhledem k tomu, že temer vıichni aci si volí jako první cizí jazyk anglický, **nejastejım dalım cizím jazykem je nemecky**. I kdy všude převládá němčina, v krajích sousedících s Nemeckem a Rakouskem je její dominance nejvyraznejı. Na východ se zvyıjuje podíl rutiny. V Praze a Stredoeskem krajı je kala vyučovaných jazyků pestejı.

Ve školním roce 2022/2023 proběhlo **etrenı zamerene na průběh výuky a výsledky aku v dalım cizím jazyce**.

» Relativní podíl různých dalıch cizích jazyků v krajích 2022/2023

V rámci zjitovanı bylo provedeno více ne trı tisíce hospitací v hodinách cizích jazyků v 1 044 základních školách.

Souasne bylo provedeno **overenı vybraných znalostí a dovedností** v dalım cizím jazyce (anglický, nemecky, francouzský a panelsky). Souastı šetření byly rovněž **akovske a učitel-ské dotazníky**, které vedle socioekonomických podmínek aku zjitovaly také postoje aku a učitelů k dalımu cizímu jazyku.

aci škol řeıli test obsahující 15 až 20uloh, které byly zamereny na poslech,četní aastecne i psaní. Výsledky ve všech jazycích vykazují obdobne trendy:

» **Dıvky vykazují lepıı výsledky něž chlápci**, což že vztah popisovaný v oblasti učení cizímu jazyku

vseobecne. Podle řady výzkumných zjištění z jiných zemí mají dıvky vııı motivaci uıt se cizímu jazyku i vııı jazykove dovednosti.

» Vyrazne rozdíly jsou zaznamenany v závislosti na **typu navštěvované školy** (aci základních škol dosahují horııch výsledků něž aci víceletých gymnazıı), což e jiste **neprımo ovlivněno rozdílným prumernym socioekonomickým statusem (SES)** aku ve školách různého typu.

» Velmi silne se projevuje souvislostıspenosti v testu a SES i v rámci podsouboru aku základních škol.

» Podobne ve všech jazycích **vıııııı četnost hodnotných aktivit v hodině i vetıı zkušenost s pouıtım cizího jazyka v mimoškolním prostředí koreluje s lepıımi výsledky v testu.**

3 141
hospitací cizího jazyka
z toho 708 hodin dalıı cizí jazyk

690
kol zapojených do testování aku
165 Aı, 412 Ní, 51 Fí, 62 Sí

16 447
aku
4 633 Aı, 10 192 Ní, 629 Fí, 993 Sí

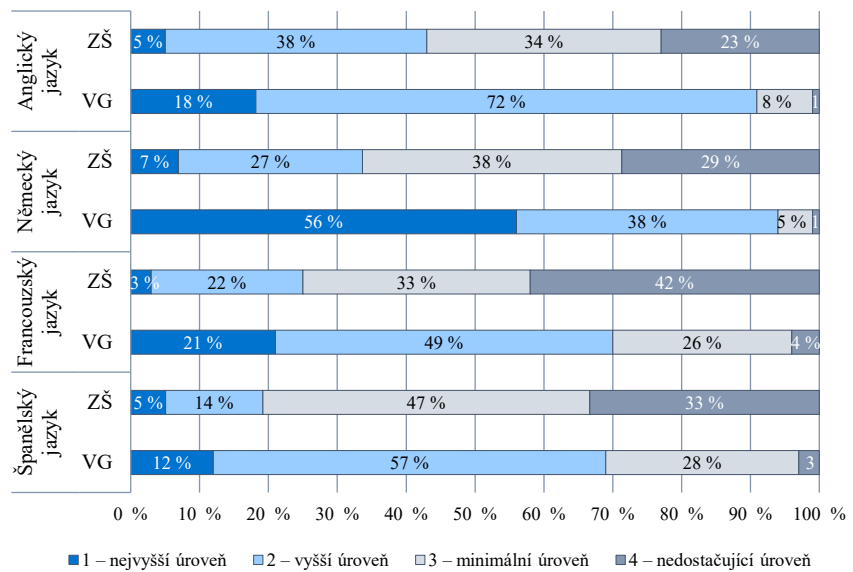
2 119
učitelů
306 Aı, 1 204 Ní, 162 Fí, 143 Sí, 272 Rı

Více než třetina učitelů vnímá **nižší motivaci žáků v dalším cizím jazyce**, což může souviset s tím, že většina žáků nepoužila další cizí jazyk v reálném prostředí a ani nebyla nikdy vyučována roditelým mluvčím. Dalším faktorem může být, že hodiny dalšího cizího jazyka byly hodnoceny **méně často jako pestré s využitím skupinové práce** než hodiny prvního cizího jazyka, naopak častěji se vyskytovaly frontální (neúčelné) hodiny.

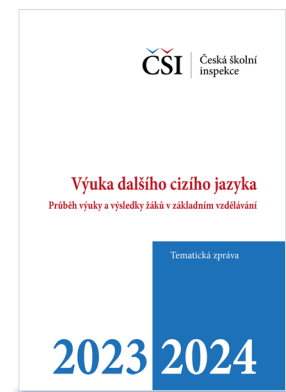
Nicméně téměř všichni žáci považují další cizí jazyky za užitečné, ale pouze přibližně tři čtvrtiny žáků základních škol by si je vybraly, i kdyby nemuseli.

Česká školní inspekce doporučuje, aby cíle výuky dalšího cizího jazyka odrážely skutečnost, že **pojetí tohoto vzdělávacího oboru v RVP ZV není shodné s prvním cizím jazykem** a že část žáků má ke studiu dalšího cizího jazyka **nižší vstupní motivaci**. Učitelé by v hodinách měli častěji **zařazovat pestřejší škálu forem a metod**, vytvářet příležitosti pro spolupráci žáků a jejich komunikaci o zadaných úkolech. Tam, kde obec zřizuje více škol nebo kde dobře funguje spolupráce různých zřizovatelů, **lze využít již existující příklady dobré praxe a sdílet pro více škol např. rodilé mluvčí**. Pro kontakt žáků s roditelým mluvčím jazyka lze také

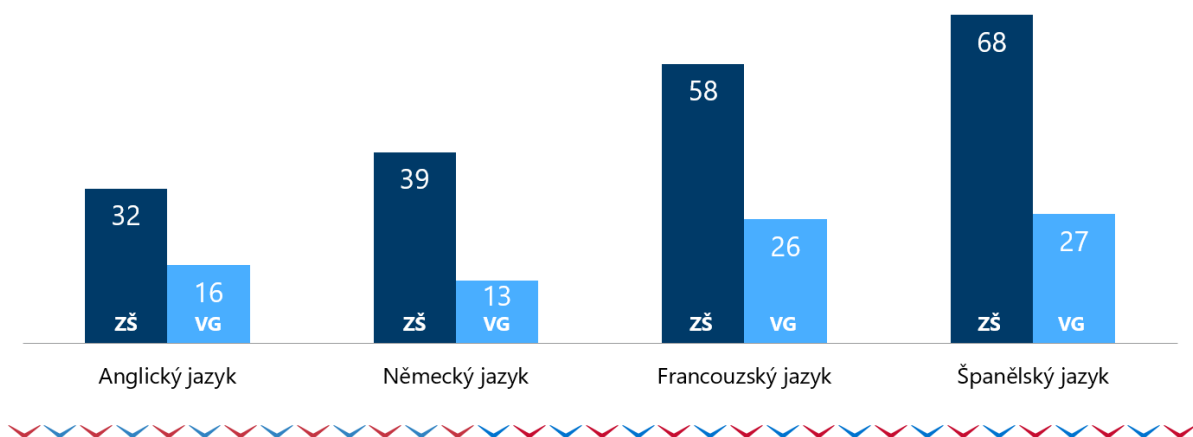
» Podíly žáků v kategoriích dle úrovně výsledku v testu

využívat distanční výuku, různé formy e-twinningu apod. Ve spolupráci s dalšími partnery (neziskové organizace apod.) **hledat zdroje a možnosti, jak podpořit žáky znevýhodněné socio-kulturním prostředím**, v němž žijí, a umožnit jim například účast na školou organizovaných návštěvách zemí, kde se mluví jazykem, který ve škole studují. To by pomohlo kompenzovat nerovnosti a mohlo zvýšit motivaci žáků ohrožených vzdělávacím neúspěchem.«

Žáci školy nemají možnost vycestovat v rámci akce organizované školou do země, v níž se hovoří jazykem, který se učí jako další cizí jazyk – podíl odpovědí učitelů (v %)

Podrobné informace k realizovanému šetření najdete v tematické zprávě České školní inspekce: **Výuka dalšího cizího jazyka**.

ŠETŘENÍ PISA 2022 UKAZUJE NA OBAVY ČESKÝCH ŽÁKŮ Z MATEMATIKY

Mgr. Simona Boudová | oddělení mezinárodních šetření

V prosinci 2023 byla zveřejněna nejnovější zjištění z mezinárodního šetření PISA, které u patnáctiletých žáků sleduje úroveň dosažené čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti. Hlavní testovanou oblastí byla v cyklu PISA 2022 matematická gramotnost. Česká školní inspekce klíčová zjištění představuje v rámci *národní zprávy*. V tomto textu věnujeme pozornost vybraným zjištěním a především inspiraci, kterou pro práci škol Česká školní inspekce připravila s využitím zjištění PISA i národních inspekčních zjištění.

Podle zjištění PISA 2022 v České republice pokles ve výsledcích žáků od roku 2003 kopíruje **úbytek žáků dosahujících alespoň základní dovednostní úroveň** z 83 % v roce 2003 na 79 % v roce 2012 a 74 % v roce 2022. Tyto změny jsou způsobeny úbytkem žáků dosahujících nejvyšších úrovní 4 až 6, jejichž podíl klesl z 39 % v roce 2003 na 28 % v roce 2022.

Vzdělanostní nerovnosti

Výsledky PISA 2022 potvrdily prohlubování do té doby již relativně velkých **vzdělanostních nerovností**,

kteřé jsou charakteristické pro vzdělávací systém České republiky. Zatímco průměrné výsledky socioekonomicky zvýhodněných žáků poklesly mezi lety 2018 a 2022 o 9 bodů, průměrné výsledky žáků socioekonomicky znevýhodněných se snížily o 18 bodů. **Vzdělávací deficit** znevýhodněných žáků tak v roce 2022 činil 116 bodů a odpovídal v průměru třem letům školní docházky.

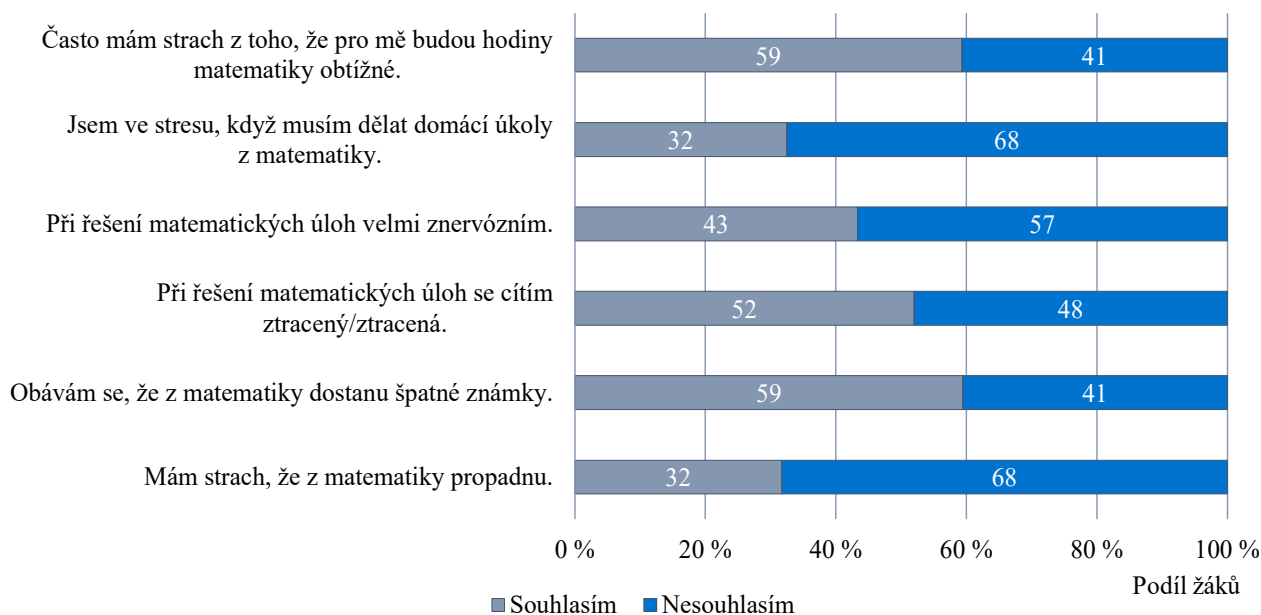
Obliba matematiky

Přibližně třetina patnáctiletých žáků v České republice považuje matematiku za jeden ze svých **oblíbených**

předmětů a téměř 60 % českých žáků vyjádřilo časté obavy z toho, že pro ně budou hodiny matematiky obtížné, a rovněž obavy z toho, že z matematiky dostanou špatnou známku. **Obavy z matematiky** se vyskytly v menší míře u žáků s růstovým nastavením myslí v porovnání se žáky s fixním nastavením myslí.

PISA ukázala, že obavy žáků z matematiky jsou tím nižší, čím vyšší míru **podpory ze strany učitele** v hodinách matematiky žáci pociťují. Česká republika patří mezi šest zemí s nejsilnějším vztahem mezi těmito proměnnými.

» Obavy z matematiky u českých žáků (PISA 2022 – žakovský dotazník)

Kategorie „Souhlasím“ je součtem kategorií „Rozhodně souhlasím“ a „Souhlasím“. Kategorie „Nesouhlasím“ je součtem kategorií „Rozhodně nesouhlasím“ a „Nesouhlasím“.

Inspirace pro práci škol

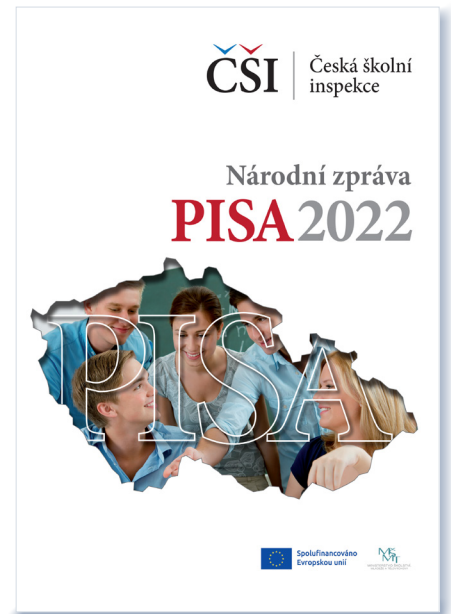
Nejen na základě zjištění PISA se ukazuje, že pro Českou republiku bude vhodné napříč všemi stupni vzdělávání **věnovat zvýšenou pozornost negativním postojům a obavám žáků vůči matematice**. U žáků s nižší úrovní matematických dovedností bude vhodné rozvíjet pozitivní nastavení jejich mysli, **eliminovat obavy z řešení obtížnějších úkolů** a motivovat žáky k úsilí např. prostřednictvím čtenějšího **propojování** probírané látky se **situacemi každodenního života**. Bude také vhodné pokračovat v úsilí **učit žáky pracovat s chybou**.

Při snaze podporovat u všech žáků přesvědčení, že s vynaložením potřebného úsilí mohou dosahovat lepších výsledků, lze nalézt inspiraci pro rozvoj tzv. růstového myšlení nejen u žáků, ale také u učitelů, kteří významně přispívají k **sebedůvěře a motivaci žáků**, v analýze Růstové nastavení mysli žáků a jeho vliv na výsledky vzdělávání.

Pozornost bude vhodné věnovat také zařazování tzv. **gradovaných úloh** do výuky, aby jednotliví žáci řešili úlohy odpovídající svou obtížností jejich

znalostem a dovednostem. Všichni žáci tak mají **možnost zažívat radost z úspěchu**, což je může následně motivovat k řešení dalších úloh a umožňuje jim reálněji ohodnotit své schopnosti. Integraci gradovaných úloh do výuky napříč různými předměty se věnuje například publikace PISA: inspirace pro rozvoj gramotností – úlohy ze čtenářské, přírodovědné a matematické gramotnosti.

Bude vhodné posilovat ve školách **zájem o rodinné zázemí žáků**. Především při práci se žáky z méně podnětného rodinného prostředí je možné příklady inspirativní praxe čerpat v publikaci Hodnocení úspěšných strategií základních škol vzdělávajících znevýhodněné žáky nebo v publikaci Společné znaky vzdělávání v úspěšných středních školách s učebními obory. Je možné se inspirovat také školami, kterým se daří vytvářet příznivou a přátelskou atmosféru a předcházet rizikovému chování

žáků prostřednictvím vhodných preventivních opatření (viz příklad inspirativní praxe *V naší škole je nám dobře* na www.kvalitniskola.cz).«

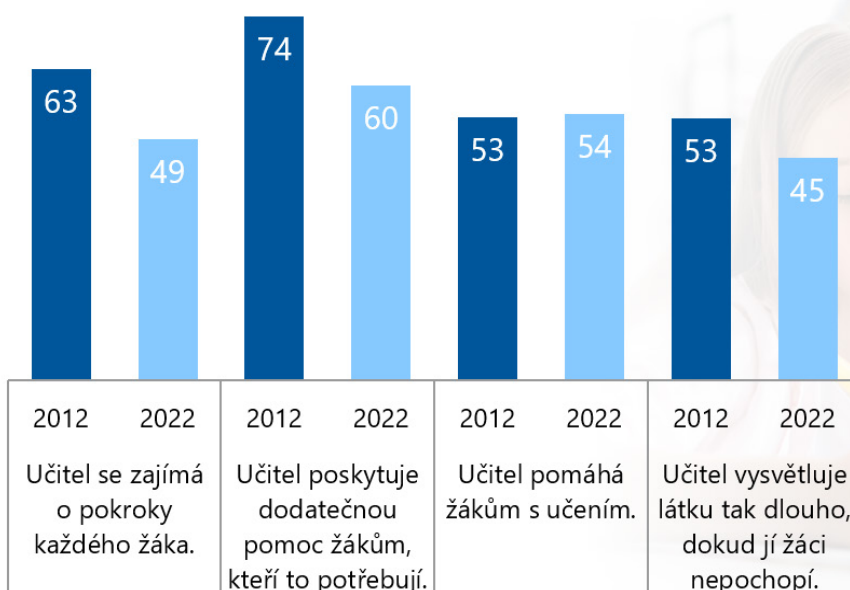

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Role učitelů – podpora v hodinách matematiky

JAK PROBÍHÁ SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ V BĚŽNÝCH A SPECIÁLNÍCH TŘÍDÁCH

Mgr. Ing. Pavla Paterová | oddělení metodik a analýz

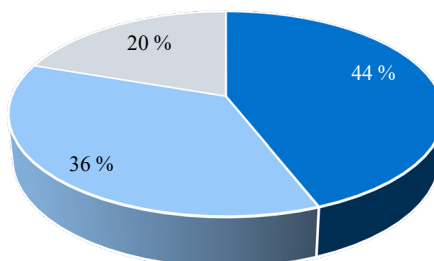
Ve školním roce 2022/2023 bylo ukončeno šetření zaměřené na zhodnocení společné výuky žáků běžných tříd a tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona (tzv. speciálních tříd), která na některých běžných školách v ČR probíhá. Záměrem šetření bylo vymezení základních podmínek a principů nutných pro kvalitní společnou výuku žáků běžných a speciálních tříd, tak aby umožnila rozvoj celému spektru přítomných žáků, a identifikace hlavních přínosů a rizik.

Pro potřeby tohoto šetření je **termín společná výuka** chápán výhradně jako **společná výuka běžných a speciálních tříd**, přičemž žáci se SVP integrovaní v běžných třídách jsou považováni za žáky běžných tříd.

Ve školním roce 2019/2020, kdy proběhla úvodní fáze šetření, realizovalo **společnou výuku běžných a speciálních tříd** alespoň v omezené míře **64 %** z celkového počtu 152 **běžných škol se speciálními třídami**.

Společné vzdělávací aktivity žáků běžných a speciálních tříd jsou uskutečňovány v různých formách. Relativně nejvíce škol je realizuje **v některých předmětech po celý rok** nebo po většinu roku, přičemž v těchto případech

» Realizace společné výuky

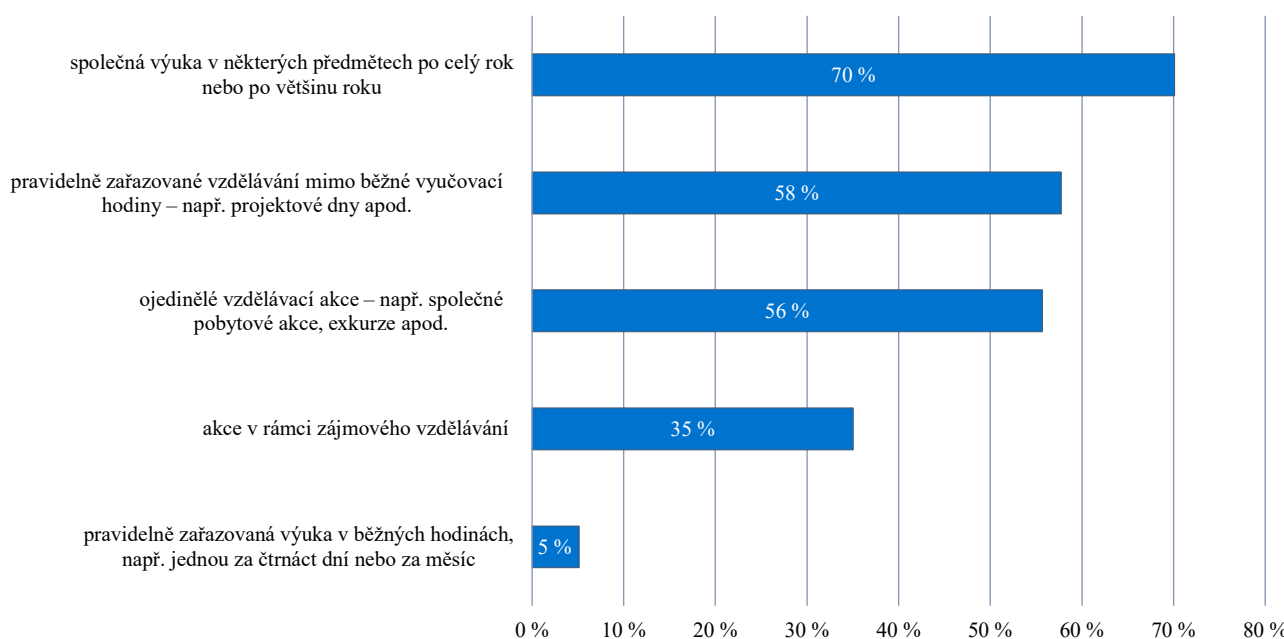

- v každé speciální třídě probíhá alespoň část výuky společně s žáky běžných tříd
- výuka běžných a speciálních tříd probíhá obvykle odděleně
- situace je v různých třídách a ročnících odlišná

jde především o výuku cizích jazyků a předmětů s výchovným zaměřením. O něco méně časté je **pravidelně** zařazované vzdělávání **mimo běžné vyučovací hodiny, příležitostně vzdě-**

lávací akce či akce v rámci **zájmového vzdělávání**. Spíše ojediněle se vyskytuje společná výuka zařazovaná do **běžných hodin v pravidelných intervalech**.

» Forma společné výuky nebo vzdělávání žáků běžných a speciálních tříd

Podle názoru téměř tři čtvrtin škol uskutečňujících společnou výuku či vzdělávací aktivity přináší jejich realizace **největší pozitivní efekty žákům speciálních tříd**, a to jak v kognitivní oblasti, tak v rozvoji osobnostních a sociálních kompetencí. Zdůrazňován je přitom význam podpory a rozvoje vzájemné spolupráce, tolerance, respektu, pomoci druhým a vzájemného obohacování se, poznávání, porozumění společenské diverzitě a upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Školy hodnotící společnou výuku jako nejpřírodnější pro žáky z běžných tříd tvoří pouze menšinu, nicméně i v těchto případech se zřejmě jedná především o přínosy plynoucí z větší **diferenciace a individualizace společných hodin** a využívání výukových metod respektujících speciální vzdělávací potřeby žáků ze speciálních tříd, které mohou více vyhovovat i relativně slabším žákům z běžných tříd a umožňovat jim častěji zažít úspěch.

Vyhodnotit prokazatelný přínos realizované společné výuky pro žáky běžných tříd z hlediska jejich dosahovaných výsledků **nicméně není možné** s ohledem na velikost zapojených škol a nízký počet žáků běžných tříd, kteří se účastnili výběrového zjišťování výsledků vzdělávání realizovaného Českou školní inspekcí.

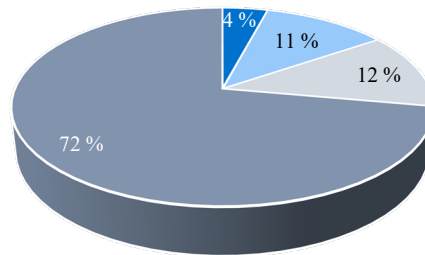
Oddělená, nebo společná výuka?

Zástupci vedení škol i samotní učitelé se shodují v názoru na **obtížnou realizaci** společné výuky v předmětech **naukového charakteru**, kde je potřeba pro žáky ze speciální třídy používat odlišné metody výuky.

Možnosti společných výukových aktivit jsou zároveň určitým způsobem **limitované závažností znevýhodnění žáků**. Zejména v případě žáků s poruchou autistického spektra či středně těžkým až těžkým mentálním postižením může mít společná výuka běžných a speciálních tříd spíše negativní dopady.

Konkrétní podoba společných výukových aktivit žáků běžných a speciálních tříd do značné míry závisí jednak na **poskytované podpoře ze**

» Přínos společné výuky z hlediska skupin žáků

- pro žáky s nadprůměrnými výsledky v běžné třídě
- pro žáky s podprůměrnými výsledky v běžné třídě
- pro žáky s průměrnými výsledky v běžné třídě
- pro žáky ve speciální třídě

strany vedení školy, jednak na iniciativě a proaktivním přístupu samotných pedagogů. Zároveň se ukazuje, že **významný přínos** může mít společná výuka nejen **z hlediska samotných žáků**, ale také z pohledu **pedagogů**, kteří mají možnost rozvíjet vzájemnou spolupráci a didaktické schopnosti a dovednosti.

Co lze doporučit školám?

V případech, kdy to charakter postižení či znevýhodnění žáků speciálních tříd umožňuje, podporovat společné vzdělávací aktivity žáků běžných a speciálních tříd a realizovat je metodami, formami a způsoby, které všem žákům vyhovují a při kterých mají možnost zažít pocit úspěchu.

Funkční a efektivní prvky spolupráce učitelů s asistenty pedagoga ve speciálních třídách využívat jako inspirativní praxi pro rozvoj a obohacení spolupráce asistentů s pedagogy i v běžných třídách.

Podporovat iniciativu a invenci v oblasti společných výukových aktivit, inspirovat se příklady dobré praxe.«

Podrobné informace k realizovanému šetření čtenář nalezne v tematické zprávě České školní inspekce: Společná výuka běžných tříd a tříd speciálních.

DIDAKTICKÁ INSPIRACE PRO ROZVOJ ČTENÁŘSKÝCH DOVEDNOSTÍ

Mgr. Zuzana Janotová | oddělení mezinárodních šetření

Česká školní inspekce vydává novou publikaci věnovanou podpoře čtenářských dovedností, která nabízí inspiraci učitelům, vedení mateřských a základních škol, knihovníkům a dalším odborníkům podílejícím se na vzdělávání, na tvorbě rámcových programů a místních akčních plánů.

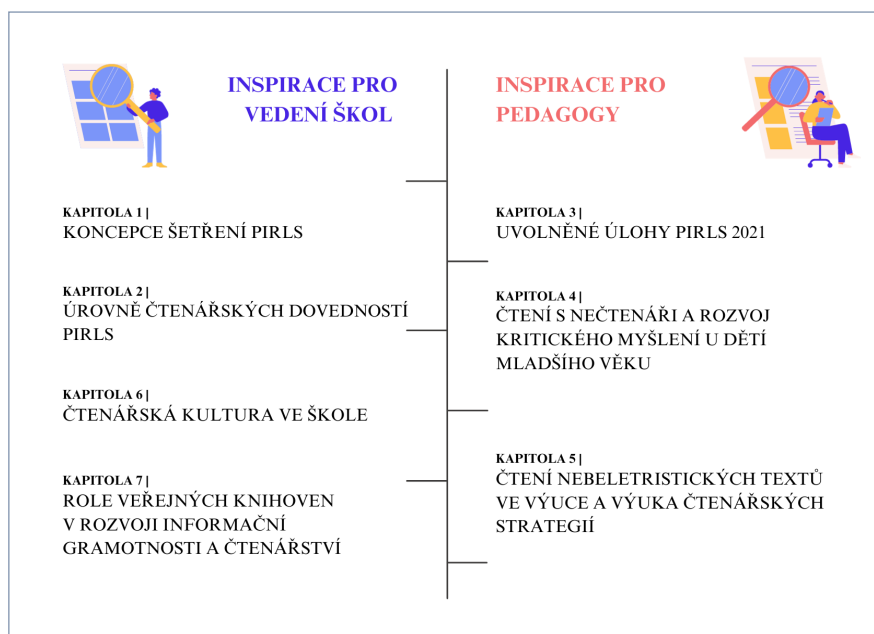

Spolufinancováno
Evropskou unií

Publikace s uvolněnými úlohami z šetření PIRLS 2021 s texty a testovými otázkami použitými v šetření PIRLS přináší konkrétní podněty k rozvoji čtenářství u dětí předškolního věku a metodickou inspiraci k využívání **nebeletristických textů** při výuce čtenářských dovedností v hodinách **různých předmětů**. Zabývá se také různými aspekty úspěšného vytváření **čtenářské kultury ve školách**, poukazuje na význam školních knihoven a informuje o nabídce aktivit a potenciálu **spolupráce s veřejnými knihovnami**.

Úvodní dvě kapitoly stručně seznamují s koncepcí testových úloh a přibližují vymezení čtyř úrovní čtenářských dovedností v PIRLS 2021, které se promítají do obtížnosti a typu testových otázek. Třetí kapitola představuje uvol-

něné **testové úlohy**, které mohou sloužit jako vhodný doplňkový materiál k rozvíjení čtenářských dovedností ve výuce. U jednotlivých testových otázek je připojeno **vysvětlení, jaké postupy a dovednosti žáka stojí za správným řešením**. Kromě tradičních textů se zde poprvé objevuje nový typ testové úlohy, jež se zaměřuje na čtení informačních textů online. Součástí kapitoly jsou odkazy na **videa a soubory s uvolněnými úlohami**, které zahrnují **pracovní listy s úlohami z předchozích šetření PIRLS**.

Čtvrtá kapitola je věnována **rozvoji předčtenářských dovedností** v předškolním věku, proto je určena především **učitelům a vedení mateřských škol**. Autorka K. Šafránková uvádí své poznatky o vlivu čtenářsky podnětného rodinného zázemí, shrnuje vlast-

nosti a činnosti, které jsou nezbytné pro dobrého učitele, upozorňuje na klíčový význam čtenářsky podnětného prostředí a **popisuje dovednosti**, které je možné u předškolních i mladších dětí rozvíjet, včetně konkrétních **postupů, doporučení a příkladů otázek**.

Pátá kapitola pojednává o **výuce čtenářských postupů u žáků 1. stupně základních škol** s využitím **nebeletristických textů** v kontextu výuky různých předmětů. Autorka I. Poláková sdílí své zkušenosti a doporučení k výběru vhodného textu včetně konkrétních **ukázek nebeletristických textů s postupy možných úprav** s ohledem na potřeby či dosaženou úroveň žáků. S využitím praktických ukázek se vztahují otázkami a postupy vysvětluje **metody vhodné pro nácvik porozumění informačním textům**.

INSPIRACE PRO VEDENÍ ŠKOL | Přínosy čtenářské kultury ve škole – oblasti a cíle vzdělávacího a výchovného procesu

Předposlední kapitola je určena především **vedení škol**. Autorka V. Fiedlerová se zaměřuje na klíčový význam **čtenářsky podnětného školního prostředí**, popisuje různé aspekty úspěšného zavádění čtenářské kultury do škol, metodické náměty pro provoz školních knihoven a uvádí příklady z tuzemské i zahraniční praxe.

Autorka poslední části publikace P. Mazáčová se podrobně zamýšlí nad **vzdělávací rolí veřejných knihov**

ven v rozvoji čtenářské a informační gramotnosti. Seznamuje s **nabídkou vzdělávacích aktivit** a s inspirativními zdroji, programy a aplikacemi pro učitele.

V minulosti Česká školní inspekce zpracovala také **didaktickou inspiraci k výuce matematických a přírodovědných znalostí a dovedností na 1. stupni základní školy**, kterou nabízí publikace s uvolněnými úlohami z mezinárodního šetření **TIMSS**.«

Ilustrační foto

METODICKÝ PORTÁL KVALITNÍ ŠKOLA JAKO NÁSTROJ PRO HODNOCENÍ I INSPIRACI

Mgr. Tomáš Pavlas | vedoucí oddělení metodik a analýz

Již dva roky mohou školy využívat metodický portál Kvalitní škola. Jeho hlavním cílem je pomoci školám s vlastním hodnocením. Obsahuje širokou škálu inspirativních námětů ve vazbě na kritéria a také nástroje usnadňující vlastní hodnocení.

Základní obsahovou osou metodického portálu Kvalitní škola jsou **kritéria pro hodnocení**, která jsou pro každý školní rok schvalována MŠMT a na portále jsou k dispozici v **aktuální podobě**. Díky jejich detailnímu zpřístupnění je vhodné jednotlivá **kritéria použít i pro vlastní hodnocení školy**, případně školského zařízení. Zároveň jsou odpovědí na jednu z nejčastějších otázek: „**Co bude letos hodnotit inspekce?**“ Základem vnějšího hodnocení, které zajišťuje Česká školní inspekce, jsou aktuálně schválená kritéria, jež jsou pro každého ředitele **dostupná v interaktivní podobě** na metodickém portále, zároveň díky bohaté škále odkazů je možné proniknout k jejich podstatě a následně některá ze zveřejněných metodických doporučení využít i v rámci procesu vlastního hodnocení, které každá škola musí ze zákona realizovat.

Zároveň jsou na portále zveřejněny i rozšiřující **informace k aktuálním tématům**, jež sleduje Česká školní inspekce ve školách. V letošním školním roce je jedním ze sledovaných a hodnocených témat **stav rozvoje digitální kompetence a informační gramotnosti**.

Realizace vlastního hodnocení ve školách a školských zařízeních může být časově a organizačně náročná. Na metodickém portále jsou postupně **zveřejňovány informace o nástrojích**, které může škola využívat prostřednictvím InspIS DATA a karty **AUTO-EVALUACE**. Výhodou nástrojů v prostředí InspIS je **snadné vyplňování dotazníků v on-line podobě** a rychle **dostupné souhrnné vyhodnocení**, které může být dobrým vkladem do celkového procesu vlastního hodnocení. K okamžitému snímku školy postupně přibýly **ankety pro žáky** zaměřené na vztahy ve třídě a identifikaci příčin neúspěšného vzdělávání v dané třídě. Doplněny byly i **hospitační záznamy**,

kteřé jsou v podstatných rysech shodné s inspekčními hospitačními záznamy. Jejich největším přínosem oceňovaným ze strany škol je kromě výše zmíněné podobnosti s inspekčním hospitačním záznamem právě **souhrnný přehled**, který poskytuje nejen informace o četnosti sledovaných kvalitativních znaků, ale i **hodnocení ve vazbě na jednotlivá kritéria v oblasti 4 Výuka**. V následujících měsících budou i na základě zájmu ze strany škol doplňovány další nástroje pro vlastní hodnocení.

Positivně hodnocenou inspirací nejenom pro vlastní hodnocení, ale i pro rozvoj školy či školského zařízení jsou zveřejněné **příklady inspirativní praxe**, které jsou pravidelně doplňovány na základě identifikované kvality v dalších školách nebo školských zařízeních. Dlouhodobým cílem u všech typů škol a školských zařízení je zajistit příklady inspirativní praxe ke každému kritériu. «

Hospitační záznam PV - autoevaluace
počet hospitací: 7
Oblast kritérií 4

Report zobrazuje tři druhy údajů:
1. **Doporučené hodnocení** pro každé kritérium (výborná – zelená; očekávaná – modrá; vyžadující zlepšení – žlutá; nevyhovující – červená). Je vypočtené z položek v tabulce, které jsou označeny tučným písmem, a jejich hodnocení je vyznačeno barevně.
2. **Vypočítané dílčí položky** v daném kritériu, které jsou vyznačeny tučně a jsou pod nimi v tabulce uvedeny další položky kurzu. Hodnocení vypočítaných dílčích položek je označeno barevně shodně jako doporučené hodnocení.
3. **Jednotlivé položky z hospitačního záznamu**, které jsou buď započítány samostatně do doporučeného hodnocení (tučné písmo a vyznačeny barevně), nebo jen do vypočítané dílčí položky (kurzíva a vyznačeny šedou). V šedých polích je uvedeno procentní zastoupení daného znaku v hospitovaných hodinách. Nízká nebo vysoká hodnota v šedém poli neznamena automaticky nízké nebo vysoké hodnocení. Kvalitní výuka může být dána i výskytem jen některých znaků. (100 % - 75 % – první čtverec zleva; méně než 75 % - 50 % – druhý čtverec zleva; méně než 50 % - 25 % – třetí čtverec zleva; méně než 25 % - 0 % – poslední čtverec zleva). Některé kvalitativně negativní znaky jsou uvedeny inverzně tzn. například místo 17 % je uvedeno 83 % (100 % - 17 %).

4.1 Pedagogové systematicky promyšlejí a připravují vzdělávání v souladu s vědomostními, dovednostními i postojevními cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a individuálními potřebami dětí

Doporučená úroveň hodnocení na základě očekávaná dat z hospitací:

Vzdělávání je promyšlené a v souladu ...	☒	☐	☐	☐
Cíle vzdělávání vycházejí především z očekávaných dovedností uvedených v TVP nebo ve ŠVP.	71			
Cíle vzdělávání vycházejí především z pedagogické diagnostiky přítomných dětí.	57			

AUTOEVALUACE
17.09.2023 ne
Autoevaluace - Shoda tvrzení ZV
Ukázat vše (6)

3 Pedagogický sbor
Kvalitní škola tvoří kvalitní pedagogové.

Kvalitní vzdělání se odehrává především v kontaktu žáků s pedagogy. Základem kvalitní školy jsou kvalitní pedagogové - kvalifikovaní, profesně zdatní, přistupující k žákům s respektem, vstřícní, profesionálně systupující, podporující rozvoj odpovědnosti u žáků, uvědomující si vlastní odpovědnost, otevření vnitřně sdílenosti, konstruktivně spolupracující s kolegy a v souladu s rozvíjející vlastní vzdělání, rozvířed a schopnosti.

Kritéria

- 3.1 Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně
- 3.2 Pedagogové důležitě uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup
- 3.3 Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu
- 3.4 Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti
- 3.5 Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji

4 Výuka
Kvalitní vzdělávání směřující k dobrým vzdělávacím výsledkům všech žáků je základem kvalitní školy.

Systém naplňování kritérií v oblasti „výuka“ je implementace principů výuky, které v maximální možné míře přizpůsobují vaši výukových cílů, prostředí a metod individuální schopnosti žáků a vedou k harmonickému rozvoji vědomostí, dovedností i postojů žáků na bázi kritického sebehodnocení přiměřeného jejich věku. Základním předpokladem pro realizaci takové výuky je přivesčování pedagogů o možnosti osobnostního a vědomostního rozvoje každého žáka bez ohledu na jeho aktuální pozici na cestě ke vzdělávacím cílům. Klíčovým prostředkem k vybudování vztahu žáků k učení je vysvětlování souvislosti vyučovaného a reálné situace každodenního života a v maximální možné a vhodné míře i zahrnutí takových výukových situací a školů, v nichž žáci (užné světu rozvoji) takové situace sami rozpoznávají a vyvíjejí.

ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024

Mgr. Petr Suchomel, Dr. | ředitel odboru hodnocení vzdělávací soustavy

Česká školní inspekce stejně jako v předchozích letech v rámci naplňování své zákonné povinnosti sledovat a hodnotit mimo jiné také výsledky vzdělávání připravuje výběrová zjišťování výsledků žáků. Šetření budou jako obvykle realizována prostřednictvím systému InspIS SET.

Střední školy

Zjišťování bude zaměřeno na **vybrané části informační gramotnosti**, konkrétně na **informatické myšlení žáků 2. ročníku** středních škol (maturitních i nematuritních oborů) a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií a jejich schopnost pracovat se soubory informací a dat. **Test v rozsahu 60 minut** bude doplněn o žákovský dotazník mapující mimo jiné postoje žáků k informačním technologiím a jejich reflexi vlastních digitálních kompetencí. Současně s testováním žáků proběhne dotazníkové šetření ředitelů a učitelů zapojených škol.

Do šetření bude zapojeno necelých **700 středních škol** (vybrané školy již v průběhu ledna potvrzovaly účast ve zjišťování a registrovaly žáky do systému InspIS SET). Samotné **testování**

proběhne od 19. února do 15. března, konkrétní harmonogram testování v rámci tohoto rozmezí si určí každá jednotlivá škola podle vlastních možností a potřeb.

Základní školy

Zjišťování u žáků základních škol bude sestávat ze dvou částí.

První z nich bude **ověřování úrovně žáků v oblastech informační gramotnosti** obdobných jako u středních škol: základy informatického myšlení a práce se soubory informací a dat (pochopitelně na přiměřeně nižší úrovni než u žáků středních škol). Zapojeni budou **žáci 5. a 9. ročníku** základních škol; **test v rozsahu přibližně 50 minut** bude doplněn dotazníkem žáka, součástí šetření budou dotazníky pro ředitele a učitele zapojených škol.

Druhou oblastí zjišťování bude **diagnostika základních komunikačních dovedností žáků s nedostatečnou znalostí českého jazyka**, primárně žáků s odlišným mateřským jazykem a speciálně ukrajinských žáků vzdělávaných v českých základních školách v důsledku ruské agrese na Ukrajině. Ověřovány budou základy receptivních dovedností (porozumění poslechu a čtenému textu) žáků **od 4. ročníku do 9. ročníku**. Každý žák bude řešit **dva testy v délce 40 minut** (jeden k poslechu, druhý ke čtení, nebude nutné, aby testy řešil bezprostředně po sobě).

Školy vybrané pro zjišťování obdrží **podrobné informace 19. února do datové schránky**. Samotné testování proběhne v termínu **od 22. dubna do 10. května**, konkrétní termíny si každá škola opět stanoví podle svých potřeb sama.«

UČEBNÍ PROSTŘEDÍ, VE KTERÉM SE DAŘÍ MODERNÍM JAZYKŮM (EOL) – ŠKOLENÍ ECML V PRAZE

Mgr. Eva Tučková | oddělení kanceláře ústředního školního inspektora

Česká republika je již od poloviny 90. let členem Evropského centra pro moderní jazyky (ECML) při Radě Evropy (ECML sídlí v rakouském Štýrském Hradci). Hlavní náplní činnosti ECML je **podpora členských zemí ve zvyšování kvality jazykového vzdělávání a respektu ke kulturní rozmanitosti** při dosahování mezikulturního dialogu, demokratického občanství a sociální soudržnosti. ECML také prostřednictvím výzev financuje projekty, které se zabývají jazykovým vzděláváním nebo výzkumem a inovacemi v této oblasti a vedou např. ke vzniku nástrojů podpory, metodik, sdílení praxe apod. a jsou následně volně k dispozici. Výzvy se vypisují ve čtyřletých cyklech pro tematicky zaměřené programové období. Od ledna 2024 začíná nové období s názvem **Jazykové vzdělávání v srdci demokracie**.

Foto: Eva Tučková

Svým členům nabízí ECML každoroční přímou podporu formou specializovaných školení a konzultací, které směřují ke **vzdělávání národních expertů** v konkrétních tématech (např. metoda CLIL, podpora mnohojazyč-

ných tříd, využívání ICT nebo testování a hodnocení v jazykovém vzdělávání apod.). Vybrané aktivity organizuje ECML ve spolupráci s Evropskou komisí.

Jednou z aktivit, jež Česká republika na rok 2023 získala, bylo i **školení**, které proběhlo 30. 11. a 1. 12. 2023, s názvem „**Učební prostředí, ve kterém se daří moderním jazykům**“ (z fr. Environnements d'apprentissage optimisés pour et par les langues vivantes, EOL). Toto konkrétní školení je zaměřeno na **rozvoj přístupu celé školy k vícejazyčnosti žáků a pochopení důležitosti jazykového vzdělávání a rozvoj jazykových kompetencí** (zahrnuje celou oblast RVP ZV Jazyk a jazyková komunikace). Školení pomocí praktických aktivit představuje vizi mnohojazyčné společnosti a definuje prostředí přátelské k jazykům, podporuje strategický

uvědoměle plánují zvyšování kvality (nejen jazykového) vzdělávání. Školní inspektoři a inspektorky strávili rovněž nemalou část školení **úvahami o průnicích s kritérii Kvalitní školy**, s nimiž pracují ve své každodenní práci, a úvahami o tom, jak nové poznatky využít při hodnocení vzdělávání ve školách.

Školení bylo organizačně zajištěno ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s přispěním zástupkyně České republiky v ECML, a finančně se na něm podíleli tři partneři: Česká školní inspekce, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Evropské centrum pro moderní jazyky. Pro účastníky byl připraven také krátký podvečerní program, který spočíval v **návštěvě Rohanského paláce** coby sídla ministra školství, mládeže a tělovýchovy – s komentovanou prohlídkou reprezentačních prostor ministerstva.

přístup k výuce a učení se jazykům a poskytuje nástroje a zdroje všem, kteří chtějí změnit školy v místa, kde jazyky mohou „vzkvétat“. Školení, které jsme využili zejména **pro potřeby školních inspektorů**, pro nás na míru zrealizovaly odbornice, které se podílely na vzniku **52 nástrojů pro vytvoření školního prostředí, kde se rozvíjí jazykové vzdělávání**. Tyto nástroje tvoří matici, již lze využít k **nastavení vzdělávání ve škole a k implementaci do školního vzdělávacího programu**; inspektorům/inspektorkám pak může matice posloužit nejen k lepšímu pochopení role jazyka ve vzdělávání a všech dalších aspektů, které jsou na jazykové vzdělávání navázány, ale také je inspektoři/inspektorky mohou doporučovat školám k využití, pokud

Školení se pro inspektory a inspektorky ze všech regionů mohlo uskutečnit díky společnému úsilí konkrétních osob z ústředí České školní inspekce a díky organizačnímu zajištění z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zahájení i zakončení se ujali ředitelka odboru inspekční činnosti Hana Slaná a náměstek ústředního školního inspektora Karel Kovář.

Více informací o projektu EOL je k dispozici na webových stránkách Evropského centra pro moderní jazyky (verze EN a FR): www.ecml.at.«

VYBRANÉ UDÁLOSTI

ZÁŘÍ

24.–28. září 2023

Jednání Valného shromáždění IEA | Paříž

PhDr. Josef Basl, Ph.D.

Jednou ročně svolává Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání (IEA) jednání, při kterém jsou jednak diskutovány postupy prací v jednotlivých šetřeních, jednak je věnován prostor strategickým diskusím o dalším vývoji a o inovacích v jednotlivých projektech. V menších skupinách i v plénu jsou projednávána mj. očekávání a priority jednotlivých zemí z hlediska výstupů IEA a jejich využívání v rámci vzdělávacích systémů. Směrem k učitelům začala IEA od roku 2023 připravovat krátká sdělení (*teacher snippets*), jejichž vznik byl ovlivněn mj. publikacemi, ve kterých ČŠI nabízí didaktickou inspiraci pedagogům. ČR se prostřednictvím ČŠI aktuálně zapojuje do šetření TIMSS, PIRLS a ICILS.

ŘÍJEN

4. října 2023

Konference Sport Alive 2023 | O2 universum, Praha

Mgr. Tomáš Zatloukal, MBA, LL.M., MSc.

Vystoupení v panelu Budoucnost českého sportu v ohrožení.

Foto: Sport Alive

24.–26. října 2023

Jednání Řídicího výboru PISA | Dubaj

Mgr. Simona Boudová

Podzimní jednání proběhlo necelé dva měsíce před zveřejněním první části zjištění z cyklu PISA 2022 zaměřené na oblast matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti, proto při jednání byly diskutovány a laděny detaily týkající se harmonogramu prací a samotného zveřejňování. Bylo rozhodnuto, že další etapy zveřejnění zjištění PISA 2022 (za oblast tvůrčího myšlení a finanční gramotnosti) budou směřovány do června 2024. Nezbytná pozornost byla při jednání věnována průběhu prací na aktuálním cyklu PISA 2025, který prvně nabídne formu on-line testování. Řídicí výbor se zabýval také cyklem PISA 2029, v jehož rámci by novou inovativní doménou měla být oblast Critical Media and AI Literacy. Ohledně cyklu 2029 byla mj. otevřena diskuse, jestli by žáci při testu (ne)měli mít k dispozici přístup k reálnému internetovému prostředí. Dosud žáci při řešení testů mezinárodních šetření pracovali se simulovanou off-line podobou internetového prostředí, aby přístup k reálnému internetu nemohl být při testu zneužit.

27. října 2023

Delegace z Jižní Koreje | ústředí ČŠI, Praha

PhDr. Karel Kovář, Ph.D.

Členům školní inspekce „Ulsan Metropolitan Office of Education“ (UMOE) z Jižní Koreje byly prezentovány informace o činnosti České školní inspekce.

Foto: Korejská delegace

LISTOPAD

2.–4. listopadu 2023

AEA mezinárodní konference k hodnocení ve vzdělávání (24th Annual Conference of the Association for Educational Assessment – Europe) | Valletta

PhDr. Libor Klement, MBA, doc. RNDr. Svatava Janoušková, Ph.D.

Cílem účasti na konferenci bylo získat poznatky, zkušenosti a inspiraci využitelnou při realizaci národních i mezinárodních zjišťování výsledků žáků v ČR – především pro tvorbu analýz a výstupů, jako jsou tematické zprávy nebo národní zprávy, pro přípravu seminářů ke zjištěním pro odbornou veřejnost, pro tvorbu publikací zaměřených na didaktický potenciál testových úloh. Tématem konference byly „Cesty reformy hodnocení: záměry, uskutečňování a následné vyhodnocení“. Mezi diskutovaná témata patřilo například: jaká jsou rizika v reformách hodnocení či jak reforma hodnocení ovlivňuje školy, pedagogy, tvůrce testů, zkušební komise, tvůrce vzdělávací politiky a širokou veřejnost.

PROSINEC

13. prosince 2023

Společný workshop SR a ČR k mezinárodním šetřením | Bratislava

Mgr. Lucie Bird, PhDr. Libor Klement, MBA, PhDr. Josef Basl, Ph.D.

Workshop byl po covidové odmlce dalším pravidelným jednáním mezi zástupci ČŠI a zástupci oddělení hodnocení a monitorování vzdělávání Národního institutu vzdělávání a mládeže. Cílem setkání byla vzájemná výměna zkušeností s realizací mezinárodních šetření (PIRLS, PISA, TIMSS, ICILS, TALIS), především s komunikací se zapojenými školami, s přípravou národních testových materiálů, s přípravou výstupů, s formami sdělování zjištění odborné veřejnosti a také domluva spolupráce při prosazování návrhů na mezinárodních jednáních.

SLEDUJTE VÝSTUPY ČESKÉ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Česká školní inspekce - analýzy, data, publikace
9. leden v 8:25 · 🌐

Žáci s lepšími vztahy s učiteli mají průměrně nižší obavy z matematiky, uvádějí příznivější klima v hodinách matematiky a mají vyšší ambice ve vztahu ke svému budoucímu povolání. Čeští žáci nicméně hodnotí vztahy se svými učiteli jako nejméně příznivé ze všech zapojených zemí EU a OECD a podíl žáků, kteří uvedli, že si jich jejich učitelé váží, je v České republice ze všech zemí nejnižší.

Více v Národní zprávě PISA 2022: <https://csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-...>
Zobrazit víc

Česká školní inspekce - analýzy, data, publikace
12. říjen 2023 · 🌐

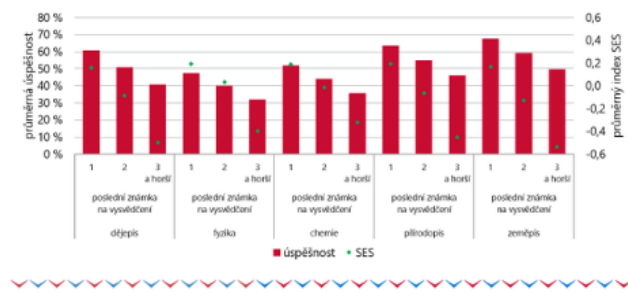
Poznávání dějin je důležité pro ovlivňování a rozvíjení pohledu žáků na dění v současné společnosti. Pro podporu jejich motivace mohou učitelé využívat a adaptovat obsah výuky na témata, která žáky zajímají.

Více: <https://www.csicr.cz/.../Tematika-zprava-%E2%80%93-Vyuka...>

Co zajímá žáky z moderních dějin? Inspirace pro učitele, jak je možné motivovat žáky

SES a úspěšnost žáků vzhledem k jejich známce na posledním vysvědčení

www.vzdelavaniivdatech.cz

ČŠI Česká školní inspekce | **vzdelavaniivdatech.cz**

Česká školní inspekce jako instituce zaměřená na **hodnocení kvality a efektivity** počátečního **vzdělávání** v České republice dlouhodobě svými aktivitami usiluje o **podporu řízení vzdělávání** a vzdělávací soustavy na **evidence-based principech**. Na základě svých zjištění a závěrů z různých typů národních i mezinárodních hodnocení aktivně připravuje a k dalšímu využití zprostředkovává **relevantní data** a informace. Česká školní inspekce ve svých výstupech usiluje o **pohled** na **vzdělávací témata** optikou situace v **jednotlivých územích**, tedy v krajích, okresech či v obcích s rozšířenou působností, a to v **řízím kontextu vzdělávacích souvislostí** a faktorů, které vzdělávání ovlivňují. Cílem České školní inspekce je nabídnout odborné veřejnosti zajímavý **nástroj využitelný při podpoře vzdělávání** v České republice a při snahách o kontinuální **zvyšování jeho kvality a efektivity** ve vztahu ke všem relevantním **souvislostem**.

ČESKÉ ŠKOLSTVÍ V DATECH

Čtenář a uživatel zde najde nejen velké množství jevů zobrazených v **mapách**, kdy intenzita jevu je zobrazena za kraj nebo okres, ale také celou řadu **deprovdných analýz**, které se rozdílné hodnoty napříč územím pokouší vysvětlit. Platforma vzdelavaniivdatech.cz pak nabízí **elektronické vizualizace** těchto dat pro komfortní práci s důležitými zjištěními. Data a jejich vizualizace jsou **průběžně doplňovány** o další relevantní a **důležité ukazatele**.

www.kvalitniskola.cz

ČŠI Česká školní inspekce | Přihlásit se pro odborné noviny: **PŘIHLÁŠIT**

KVALITNÍ ŠKOLA

METODICKÝ PORTÁL

- Vlastní hodnocení
- Nástroje pro vlastní hodnocení
- Kritéria hodnocení
- Externí hodnocení
- Náměty a inspirace

O portálu
Členové metodického portálu připravovali Česká školní inspekce pro maximální podporu škol a školských úřadů při vlastní metodické práci pro uplatnění jím "škola_1_poch..."

Jak pracovat s portálem
Metodický portál Kvalitní škola byl připravován tak, aby byl co nejjednodušší a přehlednější pro všechny školní úřady, kteří usilují o zvýšení kvality vzdělávání ve škole, v...

Jak na vlastní hodnocení školy
Metodický portál Kvalitní škola je prvním, který je v rámci ČR a poskytl podněty a postupy hodnocení školy. Je to první portál, který má podobu...